

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ
เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

A Development of Content and Language Integrated Learning-based
Learning Activity to Enhance Japanese Speaking Skill and
Understanding of Japanese Culture for 8th Grade Students

สรวิศ จีนาณูรักษ์¹ และ อังคณา อ่อนธานี²

Sorawit Jeenanurak¹ and Angkana Onthanee²

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Curriculum and Instruction, Department of Education, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹sorawitj64@nu.ac.th

Received July 12, 2023; Revised September 26, 2023; Accepted October 4, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จำนวน 18 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบการสุ่มแบบง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด คือ 1) กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ 2) แบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น 3) แบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น 4) แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 และสถิติ t-test dependent สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.46/81.17 2) ผู้เรียนมีทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 3) ผู้เรียนมีความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 4) ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยพัฒนาทั้งทักษะการพูด

สื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นควบคู่กันไปเมื่อได้ฝึกฝนทักษะการพูดสื่อสารอย่างเป็นไปตามวัฒนธรรมญี่ปุ่น โดยผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอน

คำสำคัญ: วิทยาการบูรณาการ; ทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น; ความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น

Abstract

This research was aimed to 1) develop a learning activity with the efficiency of 80/80 2) compare students' Japanese speaking skill after completing the learning activity 3) compare students' understanding of Japanese culture after completing the learning activity and 4) study the use of the learning activity. The sample group was a group of 18 eighth-grade students of the year academic 2565, Chalermkwansatree School, selected by using simple random sampling method with classroom as a sampling unit. The instruments used in this research were 1) content and language integrated learning-based learning activity and lesson plans 2) Japanese speaking skill test 3) understanding of Japanese culture test and 4) observation form for the learning activity. The data were analyzed using mean, standard deviation, efficiency E_1/E_2 and t-test dependent statistics for quantitative data, and content analysis for qualitative data. The results were as follows: 1) the learning activity achieved the efficiency of 82.46/81.17 2) students' Japanese speaking skill improved prior to the learning activity with statistical significance at 0.01 level 3) students' understanding of Japanese culture improved prior to the learning activity with statistical significance at 0.01 level and 4) students improved their Japanese speaking skill, understanding of Japanese culture greatly along with cooperating well with their peers and teacher.

Keywords: Content and Language Integrated Learning; Japanese Speaking Skill; Understanding of Japanese Culture

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนภาษาญี่ปุ่นได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทยเนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีมากกว่า 180,000 คน นับเป็นอันดับที่ 5 ของโลก และผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีมากถึง 150,000 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 80 (The Japan

Foundation, 2021) ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญจำเป็นที่ต้องเรียนรู้เนื่องจากชีวิตของมนุษย์นั้นตั้งอยู่บนกระบวนการส่งต่อข้อความซึ่งกันและกัน (Kamada, 2001) การพูดทำให้มนุษย์เข้าใจความหมายร่วมกัน เกิดการตอบสนองซึ่งกันและกัน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ (ศิริรัตน์ กลยะณี และพระมหาชวัญชัย กิตติปาโล, 2558) ผู้ที่สามารถพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นจะมีโอกาสทางการศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ ตลอดจนเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีระดับนานาชาติ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556) อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยมักมีปัญหากับทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นหลายประการ อาทิ ผู้เรียนฟังคำถามเข้าใจแต่ตอบกลับไม่ได้ ผู้เรียนฟังคำถามเข้าใจและตอบกลับได้ แต่มีข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาจนไม่สามารถฟังเข้าใจได้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ การไม่เข้าใจวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในภาษา ดังที่ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ (2547) กล่าวว่าสาเหตุที่ผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้ดีนั้นเกิดจากการไม่เข้าใจโลกทัศน์ของญี่ปุ่นที่แฝงอยู่ในภาษา The Japan Foundation (2017) ยังกล่าวในลักษณะเดียวกันว่าความเข้าใจวัฒนธรรม (異文化理解能力) จะต้องควบคู่ไปกับความสามารถในการสื่อสาร (課題遂行能力) เพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างประสบความสำเร็จ ผู้พูดที่ขาดความเข้าใจวัฒนธรรมจะไม่สามารถพูดสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพร้อมพรรณ พรหมพิทยายุทธ (2550) ที่กล่าวถึงความไม่เข้าใจวัฒนธรรมซึ่งกันและกันระหว่างคนญี่ปุ่นกับคนไทยที่นำไปสู่การพูดที่ไม่ถูกต้อง และในท้ายที่สุดก็นำไปสู่ความไม่พอใจและการขัดแย้งกันทางการสื่อสาร ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทั้งทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นจึงมีความจำเป็นอย่างมาก และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมคือการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานบูรณาการ (Content and Language Integrated Learning: CLIL) ซึ่งเป็นการใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้วิชาเนื้อหาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่วิชาภาษาโดยตรง การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานบูรณาการให้ความสำคัญกับทั้งภาษาที่สอนและเนื้อหาที่สอน ดังนั้นผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ทั้งความรู้ในเนื้อหาและทักษะทางภาษา (Coyle, Hood, & Marsh, 2010) อย่างไรก็ตาม การวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานบูรณาการในประเทศไทยนั้นยังมุ่งเน้นที่บริบทของวิชาภาษาอังกฤษ และยังไม่พบการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานบูรณาการในภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งมั่นที่จะริเริ่มการวิจัยและพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นควบคู่กันแล้ว ผู้เรียนจะสามารถมองเห็นวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในภาษาและวิธีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง จนสามารถพัฒนาทั้งทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดย
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 - 2.3 เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ สูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ สูงกว่าก่อนเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

1. การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการเป็นแนวการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ภาษาต่างประเทศ (additional language) ในการจัดการเรียนรู้วิชาเนื้อหาต่าง ๆ (Coyle, Hood, & Marsh, 2010) โดยจะให้ความสำคัญทั้งภาษาที่ใช้สอนและเนื้อหาที่สอน กล่าวคือ เป็นการเรียนตัวภาษา (日本語を学ぶ) และเรียนเนื้อหาความรู้ด้วยภาษา (日本語で学ぶ) เพื่อส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียน พัฒนาการคิดขั้นสูง ตลอดจนจนถึงเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นฉันมิตร (Okuno, 2020) โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการจะมีความแตกต่างจากแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันอีก 2 แนวทาง คือ การสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English-Medium Instruction: EMI) และการสอนอิงเนื้อหา (Content-based Instruction: CBI) คือ การสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อส่งเสริมความรู้ในเนื้อหาโดยมีทักษะภาษาเป็นผลพลอยได้ การสอนอิง

เนื้อหาส่งเสริมทักษะภาษาโดยมีความรู้ในเนื้อหาเป็นผลพลอยได้ ในขณะที่การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการส่งเสริมทั้งเนื้อหาและภาษา (Bradford, & Brown, 2016) การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการควรจัดการเรียนรู้สัดส่วนของเนื้อหาต่อภาษาเท่ากับ 1:1 (กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คตะกิริ, 2565) แต่สามารถปรับระดับของภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม (Cimermanova, 2017) การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้ (Okuno, 2020)

- 1) เนื้อหาความรู้ (内容) หมายถึง ความรู้ ทักษะ และความเข้าใจที่เป็นเป้าหมายของบทเรียน
- 2) การสื่อสาร (言語知識・言語使用) หมายถึง ภาษาอันเป็นเครื่องมือในการสื่อสารในห้องเรียน
- 3) การรู้คิด (思考) หมายถึง ความสามารถในการคิด
- 4) การเรียนรู้ร่วมกัน/การเข้าใจวัฒนธรรมผู้อื่น (協学・異文化理解) หมายถึง ความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเรียนรู้ที่จะยอมรับแนวคิดของผู้อื่นได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการของ Darn (2006) มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท (Processing the Text) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนทำความเข้าใจตัวบทที่เรียน ผู้สอนต้องพัฒนาสื่อให้มีความเข้าใจได้และเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
- 2) ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ (Identification and Organization of Knowledge) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนทำให้ความรู้ที่ได้รับมานั้นมีระบบชัดเจนมากขึ้น โดยสามารถให้ผู้เรียนจัดระบบความคิดตามแนวผังกราฟฟิกรูปแบบต่าง ๆ ได้
- 3) ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา (Language Identification) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้เป็นภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง โดยผู้สอนช่วยอธิบายและแนะนำภาษาที่ผู้เรียนควรรู้
- 4) ขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน (Tasks for Students) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนปฏิบัติภาระงานต่าง ๆ ตามที่ผู้สอนกำหนด สามารถมีได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับบริบทของห้องเรียนนั้น ๆ

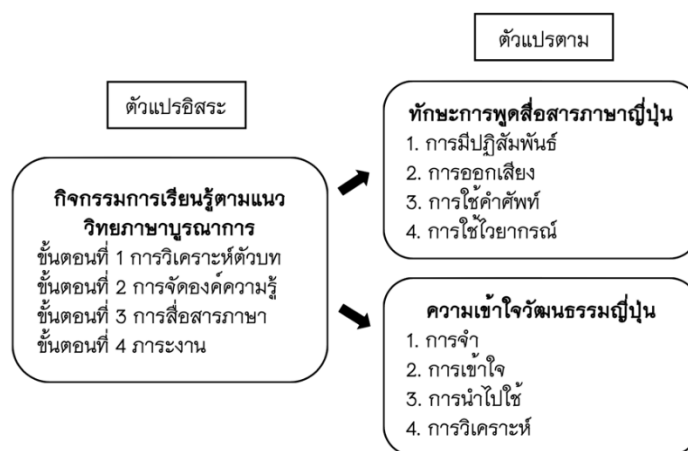
แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการของ Darn (2006) ทั้งหมด 4 ขั้นตอนเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการของการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ ได้แก่ เนื้อหาความรู้, การสื่อสาร, การรู้คิด, และการเรียนรู้ร่วมกัน/เข้าใจวัฒนธรรมผู้อื่น กล่าวคือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาตัวบท ผู้เรียนจะเกิดความรู้ในเนื้อหาความรู้ และการเข้าใจวัฒนธรรมผู้อื่น ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ เมื่อผู้เรียนได้วิเคราะห์เนื้อหาที่อยู่ในตัวบท ผู้เรียนจะเกิดความรู้ในเนื้อหาความรู้ และการเข้าใจวัฒนธรรมผู้อื่นและฝึกทักษะการคิดหรือการรู้คิด ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสาร เมื่อผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้คำศัพท์และรูปประโยค ผู้เรียนจะเกิดการสื่อสาร

และขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติภาระงานที่แสดงออกทางการพูดสื่อสารอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีเนื้อหาวัฒนธรรมเป็นเนื้อหาของบทสนทนา ผู้เรียนจะเกิดเนื้อหาความรู้, การสื่อสาร, การรู้คิด, และการเรียนรู้ร่วมกัน/การเข้าใจวัฒนธรรมผู้อื่นได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2. การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานุกรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น

ในปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานุกรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม มีการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานุกรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษตลอดจนความเข้าใจวัฒนธรรม อาทิ ขวัญจิตต์ สุวรรณพรรัตน์ (2557) ทำงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารายวิชาตามแนวนุกรณาการเนื้อหาและภาษาเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในวัฒนธรรมและความสามารถทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทยระดับปริญญาบัณฑิตในหลักสูตรนานาชาติ” อาทิตย์ ศรีจันทร์ดร (2560) ทำงานวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนตามแนวทฤษฎีภาษานุกรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ที่มีต่อความสามารถในการฟัง-พูด และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” และอรุณ เมียดสีนา (2563) ทำงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษ ตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบภาษานุกรณาการภาษาและเนื้อหา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” จะเห็นได้ว่ามีงานวิจัยที่พัฒนาทักษะการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ การตระหนักรู้ในวัฒนธรรมตลอดจนถึงความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานุกรณาการในบริบทวิชาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องริเริ่มการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษานุกรณาการในวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมอันเป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ และกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ญ20242 ญี่ปุ่นศึกษา 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน เลือกโดยการสุ่มแบบง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ 2) แบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น 3) แบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น และ 4) แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ

ในการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ ที่สำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมการและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ จากนั้นออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Darn (2006) ทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท, ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้, ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา และขั้นตอนที่ 4 การระงาน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม และแก้ไขหากมีข้อบกพร่อง ได้คะแนน

ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, $SD = 0.42$) และได้คะแนนความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 4.81$, $SD = 0.38$)

2) ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน และแก้ไขหากมีข้อบกพร่องทางด้านเนื้อหา ภาษา และเวลา

3) ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน โดยดำเนินการหาประสิทธิภาพ E_1 ทั้งหมด 5 ครั้ง ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ และเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยุภาษาบูรณาการแล้วได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพ E_2 จากการทดสอบทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น

2. แบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น

1) สร้างแบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นจำนวน 18 ข้อ และหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรง พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.40–1.00 ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ 17 ข้อ ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์คือข้อที่ 18 โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.40 จึงแก้ไขข้อสอบและให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรงอีกครั้ง โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แนวทางการทดสอบเป็นการให้ผู้เรียนสุ่มคำถาม 9 คำถามจาก 18 คำถาม และเมื่อตอบครบ 9 คำถามแล้วจึงให้คะแนนด้วยด้วยเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น

2) สร้างเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น 4 ระดับในทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์, การออกเสียง, การใช้คำศัพท์ และการใช้ไวยากรณ์ โดยศึกษาเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นของ Association of International Educational Exchange (n.d.) และสร้างเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพใหม่ที่มี 4 ระดับโดยกำหนดขอบเขตในระดับ A1 ถึง A2 จากนั้นหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรง พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 รายการประเมินผ่านเกณฑ์ทุกรายการ จากนั้นนำเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพไปทดลองใช้และหาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการเรียนทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นตามแนววัฒนธรรมญี่ปุ่นมาแล้วจำนวน 10 คน โดยทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นและให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 คนให้คะแนนนักเรียนด้วยเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน พบว่าค่า IRR เท่ากับ 0.85 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

3. แบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น

สร้างแบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นจำนวน 40 ข้อ รูปแบบแบบทดสอบเป็นแบบทดสอบสี่ตัวเลือก และหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรง พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ จากนั้นทดลองใช้แบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการเรียนความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นมาแล้วจำนวน 32 คน เพื่อหาอำนาจจำแนกและความเที่ยงด้วยวิธีของ Lovett พบว่ามีค่า B อยู่ระหว่าง -0.08–0.58 ข้อคำถามผ่านเกณฑ์ 35 ข้อ และพบว่ามีค่า r_{cc} เท่ากับ 0.83 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่จะใช้ในการทดสอบจริง โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า B สูงกว่าข้อคำถามในพฤติกรรมเดียวกัน ดังนั้นข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์หลังจากประเมินอำนาจจำแนก 35 ข้อมีทั้งหมด 20 ข้อ

4. แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สร้างแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท, ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้, ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา และขั้นตอนที่ 4 การรายงาน สร้างแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรัตนะ บัสนันท์ (2556) และหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรง พบว่ามีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 รายการประเมินผ่านเกณฑ์ทุกรายการ

หลังจากพัฒนาเครื่องมือวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง

3) เก็บข้อมูลทักษะการพูดสื่อสาร และความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น และแบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น

4) ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 10 ชั่วโมงด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ในขณะเดียวกันใช้แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันทึกข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างในเดือนเมษายน 2566

5) เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนรู้ เก็บข้อมูลทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นของผู้เรียนอีกครั้งด้วยข้อสอบชุดเดิม

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำไปเทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556) ได้แก่

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด, 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก, 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง, 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย และ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2) แบบทดสอบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นและแบบทดสอบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นและคะแนนความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น จากนั้นเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติ t-test dependent

3) แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบและเทคนิคการวิเคราะห์สรุปอุปนัย

ผลการวิจัย

1. การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยมีดังนี้

1) ผลการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเรียนรู้ทั้งทักษะการพูดสื่อสารและวัฒนธรรมญี่ปุ่นควบคู่กันอย่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ตลอดจนถึงส่งเสริมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นที่มีคำศัพท์และไวยากรณ์ในขอบเขตที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ และเป็นบทสนทนาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นตามหัวข้อนั้น ๆ ผู้สอนนำเสนอบทสนทนาด้วยเทคนิคที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน และใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจที่ผู้เรียนมีต่อบทสนทนาโดยสังเขป อาทิ การถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของบทสนทนา การถามเกี่ยวกับเนื้อหาโดยรวมของบทสนทนา การถามความหมายของคำสำคัญที่ปรากฏในบทสนทนา

ขั้นที่ 2 การจัดองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาวัฒนธรรมของบทเรียนนั้น ๆ ที่ปรากฏในบทสนทนา ตลอดจนถึงการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ ตามแหล่งการ

เรียนรู้ และนำเสนอความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบด้วยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อวัฒนธรรมนั้นและการวิเคราะห์อันเป็นทักษะการคิดขั้นสูง

ขั้นที่ 3 การสื่อสารภาษา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาเบื้องต้น ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์คำศัพท์และไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทสนทนา และฝึกฝนการใช้ภาษาอย่างง่ายเพื่อเป็นพื้นฐานก่อนการสร้างบทสนทนาที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ผู้เรียนฝึกฝนการพูดภาษาญี่ปุ่นกับเพื่อนร่วมชั้นในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การสนทนาเป็นคู่ การสนทนาเป็นกลุ่ม โดยผู้สอนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ภาษาญี่ปุ่นในด้านต่าง ๆ อาทิ การออกเสียง การใช้ไวยากรณ์

ขั้นที่ 4 ภาระงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาที่เป็นเป้าหมายของบทเรียนตลอดจนถึงประยุกต์ความรู้วัฒนธรรมเข้ามาในบทสนทนาอย่างกลมกลืน ผู้เรียนได้รับมอบหมายภาระงานให้สร้างบทสนทนากับเพื่อนร่วมชั้นในรูปแบบต่าง ๆ ผู้เรียนต้องสร้างบทสนทนาเพื่อถามและตอบข้อมูลในประเด็นที่ผู้สอนกำหนด ผู้สอนให้คำแนะนำผู้เรียนเป็นรายบุคคลทั้งในด้านภาษา อาทิ การออกเสียง การใช้ไวยากรณ์ และในด้านเนื้อหาวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสร้างบทสนทนาที่เนื้อหาวัฒนธรรมที่ถูกต้อง

2) ผลการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ

รายการ	คะแนนระหว่างเรียน					รวม	คะแนนหลังเรียน		รวม
	แผน ที่ 1	แผน ที่ 2	แผน ที่ 3	แผน ที่ 4	แผน ที่ 5		ทักษะการ พูดสื่อสาร ภาษาญี่ปุ่น	ความ เข้าใจ วัฒนธรรม ญี่ปุ่น	
คะแนน เต็ม	16	36	16	16	56	140	16	20	36
คะแนน เฉลี่ย	15.00	28.66	14.56	14.44	42.78	115.44	14.67	14.56	29.22
E ₁ = 82.46					E ₂ = 81.17				
(E ₁ /E ₂ = 82.46/81.17)									

จากตารางที่ 1 พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.46/81.17 ตามเกณฑ์ 80/80

2. การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1) ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	18	16.00	7.00	0.84	20.41**	0.0000
หลังเรียน	18	16.00	14.00	1.46		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 7.00 และ 14.00 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	18	20.00	8.44	1.85	16.58**	0.0000
หลังเรียน	18	20.00	15.22	2.10		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 8.44 และ 15.22 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หัตถ์บท นักเรียนแสดงออกถึงความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นด้วยการตีความและวิเคราะห์บทสนทนาเพื่ออธิบายรูปแบบการใช้ภาษาที่เป็นไปตามวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้ด้วยการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองและร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น อาทิ เมื่อครูถามว่า ผู้พูดน่าจะรู้สึกอย่างไรเมื่อเขาพูดว่า “サバはちょっと苦手です...” (ไม่ค่อยถนัดรับประทานปลาซาบะ) นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่า ผู้พูดไม่ค่อยชอบรับประทานปลาซาบะ แต่สิ่งที่จะพูดตรง ๆ เพื่อไม่ให้เป็นการเสียมารยาทกับคู่สนทนา อันเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมญี่ปุ่น หรือเมื่อครูถามว่าเมื่อผู้พูดบรรยายความรู้สึกของตนว่า “怖いですが、景色は素敵です。” (รู้สึกกลัว แต่ทิวทัศน์สวยมาก) ทำไมผู้พูดถึงใช้การบรรยายความรู้สึกที่ขัดแย้งกัน นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่า ผู้พูดต้องการแสดงความรู้สึกของตนในแง่ลบ แต่จะต้องเสริมด้วยการพูดความรู้สึกทางบวกเพื่อให้บทสนทนาไม่เกินไปในทางลบมากเกินไป

ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ นักเรียนแสดงออกถึงความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นด้วยการสร้างองค์ความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมญี่ปุ่นด้วยตนเองผ่านศึกษา วิเคราะห์ และสรุปเนื้อหาวัฒนธรรมจากบทสนทนา ตลอดจนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม โดยการร่วมมือกับเพื่อนร่วมชั้นเป็นอย่างดีในการปฏิบัติการงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ อาทิ เมื่อนักเรียนต้องสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาหารญี่ปุ่น นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการรับประทานอาหารญี่ปุ่นมากกว่าก็จะแบ่งปันข้อมูลกับเพื่อนร่วมชั้นว่าอาหารญี่ปุ่นมีลักษณะเป็นอย่างไร รสชาติมีอะไรบ้าง วัตถุดิบทำจากอะไร

ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา นักเรียนแสดงออกถึงทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นด้วยการพัฒนาความรู้เรื่องคำศัพท์ ไวยากรณ์ และรูปแบบบทสนทนาเบื้องต้น และฝึกพูดแบบซ้ำ ๆ จนเกิดความคล่องแคล่วในการพูดสื่อสาร นักเรียนเริ่มฝึกการใช้ภาษาอันเป็นเป้าหมายของบทเรียนอย่างง่ายตามแนวทางที่ครูชี้แนะ โดยครูมอบหมายแนวทางการถามตอบให้นักเรียนใช้เพื่อฝึกถาม-ตอบกันเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม ในเบื้องต้นนักเรียนเริ่มศึกษาคำศัพท์และไวยากรณ์ จากนั้นนักเรียนฝึกพูดโต้ตอบกับเพื่อนร่วมชั้นในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ นักเรียนส่วนมากสามารถถามและตอบกับเพื่อนร่วมชั้นได้อย่างถูกต้อง แต่นักเรียนบางส่วนยังสับสนรูปแบบการสนทนาอยู่บ้าง แต่สามารถแก้ไขได้เมื่อได้รับการชี้แนะจากครู ในด้านการออกเสียง นักเรียนมักออกเสียงไม่ถูกต้อง และขอให้ครูออกเสียงเป็นตัวอย่าง นักเรียนฝึกพูดซ้ำ ๆ กับตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วโดยเริ่มจากการอ่านบทพูดประกอบ และเมื่อคล่องขึ้นแล้วก็จะเริ่มฝึกโดยไม่อ่านบทพูด ในด้านการใช้คำศัพท์ นักเรียนสืบค้นความหมายของคำศัพท์ด้วยตนเอง และสอบถามครูในกรณีที่ยังไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้ชัดเจนจากแหล่งการเรียนรู้ที่พบ นักเรียนยังพยายามใช้คำศัพท์ที่หลากหลายเพื่อสร้างประโยคที่มีความหมายใหม่ ๆ ในรูปแบบที่ตนต้องการ

ได้ ในด้านการใช้ไวยากรณ์ นักเรียนใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามโครงสร้างเนื่องจากยังเป็นเพียงการฝึกฝนระดับต้น

ขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน นักเรียนแสดงออกถึงทักษะการการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นด้วยการสร้างบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นหัวข้อที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมญี่ปุ่น นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ได้ตามหลักภาษาญี่ปุ่น ออกเสียงได้ชัดเจนและฟังเข้าใจ ตลอดจนถึงมีปฏิสัมพันธ์ในบทสนทนาได้สื่อความหมายอย่างเหมาะสม ตลอดจนถึงสร้างบทสนทนาที่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้อง นักเรียนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ นักเรียนเริ่มต้นด้วยการกำหนดเนื้อหาของบทสนทนายร่วมกัน มีการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมถ้าหากยังมีเนื้อหาไม่มากพอเมื่อนักเรียนได้ข้อมูลมากพอสำหรับการสร้างบทสนทนา นักเรียนจะเริ่มเขียนบทสนทนาโดยกำหนดบทบาทของผู้ถามและผู้ตอบ มีการกำหนดลำดับในการสนทนา โดยมากนักเรียนสามารถกำหนดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังได้ดี และสร้างบทสนทนาที่มีเนื้อหาวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้ถูกต้องเหมาะสม อย่างไรก็ตาม นักเรียนมักมีปัญหาในการใช้ไวยากรณ์ที่ผิดโครงสร้างและคำศัพท์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ แต่นักเรียนสามารถแก้ไขได้เมื่อได้รับการชี้แนะจากครู จากนั้นนักเรียนซักซ้อมบทสนทนากับเพื่อนร่วมชั้น นักเรียนเน้นฝึกพูดซ้ำ ๆ หลายครั้งเพื่อเสริมความมั่นใจและความคล่องแคล่ว และขอให้ครูสาธิตการออกเสียงคำที่ออกเสียงยาก เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้ว นักเรียนจะปฏิบัติการงานให้ครูประเมินเป็นรายกลุ่ม และถ้าหากกลุ่มใดมีข้อบกพร่องครูก็จะให้คำชี้แนะ นักเรียนที่ได้รับคำชี้แนะนำไปปรับปรุงและปฏิบัติการงานใหม่อีกครั้งได้อย่างถูกต้อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78, SD = 0.42) และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการที่มีความเหมาะสมโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.81, SD = 0.38) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบทำให้ได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยเริ่มต้นจาก 1) ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นและสรุปปัญหาที่ต้องแก้ไข คือ ทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น 2) นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น จากนั้นศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม

ทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการ ที่มุ่งเป้าหมายการศึกษาเนื้อหาของวิชาที่ไม่ใช่วิชาภาษาโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาในชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้เนื้อหาความรู้และภาษาต่างประเทศโดยไม่ละเลยสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 3) นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการ และสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 5 แผน 4) นำกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา และเวลา จากนั้นทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ และได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.46/81.17 ซึ่งตามเกณฑ์ 80/80

การได้ผลการประเมินความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและประสิทธิภาพที่ตามเกณฑ์ยังเป็นเพราะว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการยังเป็นไปตามลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี นั่นคือ มีการจัดกิจกรรมที่เป็นลำดับขั้นตอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546; มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) โดยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการจะเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายไปสู่ยาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการที่ว่าต้องส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทีละขั้นโดยได้รับความช่วยเหลือจากครูและเพื่อนร่วมชั้น (กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คະตะกิริ, 2565) ในแต่ละขั้นของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการยังเน้นบทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546; มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) ทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นและการสร้างบทสนทนาเพื่อพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นนั่นเอง

2. ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1) ทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การเปรียบเทียบทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาวัฒนธรรมด้วยภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นไปตามตามแนวคิดพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยาสานบูรณาการ คือ แนวคิดสมมติฐานรับเข้า (input hypothesis) ที่เชื่อว่าการฟังและอ่านภาษาต่างประเทศในปริมาณมากทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ดี โดยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้สำคัญที่ส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่น คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา และขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาตามแนวคิดการสอนภาษาแบบเน้นกิจกรรมที่เชื่อว่าการรับภาษาต่างประเทศ (input) อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอต่อการเกิดความชำนาญในภาษา แต่ยังต้องฝึกการใช้ภาษา (output) เช่นเดียวกัน (กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คະຕະกิริ, 2565) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับอาทิตย์ ศรีจันทร์ดร (2560) ที่พัฒนาการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้เกี่ยวกับสุขศึกษาด้วยภาษาอังกฤษ ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดการใช้ภาษาอังกฤษที่มีความหมายและเกิดความสนใจในการเรียนที่มากขึ้นเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับอรุณ เมียดลีนา (2563) ที่พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามแนววิทยภาษาบูรณาการมีทักษะทางภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนด้วยภาษาอังกฤษ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่มากในการเรียนรู้เนื้อหาที่ใกล้ตัวกับตนเอง

2) ความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การเปรียบเทียบความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ และขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน โดยขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์วัฒนธรรมญี่ปุ่นจากบทสนทนา ซึ่งเป็นการรับข้อมูลเข้า จากนั้นในขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ ผู้เรียนอธิบายวัฒนธรรมญี่ปุ่นในรูปแบบต่าง ๆ ตามแนวการศึกษาที่ผู้สอนชี้แนะโดยใช้เนื้อหาวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่ศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ประกอบการสืบค้นด้วยตนเองเพิ่มเติม และในขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน ผู้เรียนนำเนื้อหาความรู้วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่ตนมีมาผสมผสานกับทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นเพื่อสร้างบทสนทนาดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำกิจกรรมที่ไล่ระดับความยากและความท้าทาย ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ และทักษะการเรียนรู้อื่น ๆ อาทิ การสืบค้นข้อมูล การสรุป (กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ

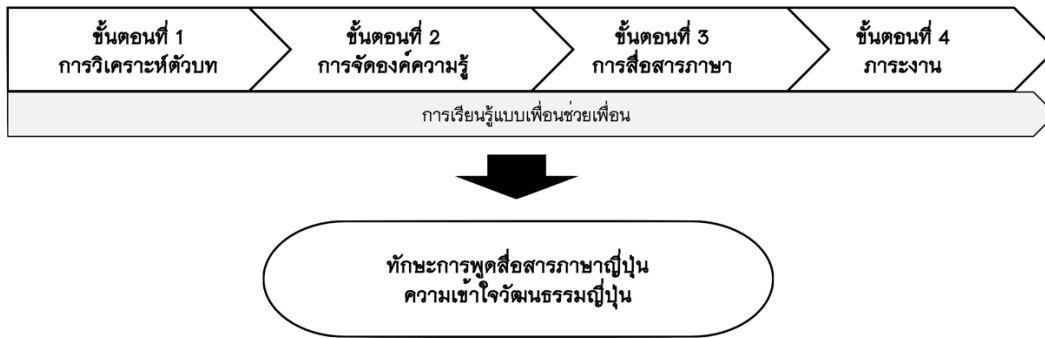
คะตะกิри, 2565) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Sato, & Miyamoto (2014) ที่พัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนววิทยภาษาบูรณาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้ในเนื้อหาภาษาศาสตร์ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์ด้วยภาษาญี่ปุ่น ทำให้มีโอกาสดำเนินการศึกษาภาษาศาสตร์อย่างลึกซึ้งผ่านชั้นเรียนที่เป็นภาษาญี่ปุ่น สอดคล้องกับ Fukagawa (2019) ที่พัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นตามแนววิทยภาษาบูรณาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้ในเนื้อหาวัฒนธรรมญี่ปุ่น เนื่องจากได้เรียนรู้เนื้อหาวัฒนธรรมเป็นภาษาญี่ปุ่นอย่างเข้มข้น นำไปสู่พัฒนาการทางความรู้ในเนื้อหาได้

3) ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมผ่านการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เนื่องจากผู้เรียนจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภาระงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นตลอดกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา และขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน ในขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอเนื้อหาวัฒนธรรมญี่ปุ่นในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การเขียนการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนร่วมศึกษาและนำเสนอกับเพื่อนในกลุ่ม และศึกษาจากการนำเสนอของกลุ่มอื่นเช่นเดียวกัน ในขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษาและขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน ผู้เรียนพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ดังนั้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติภาระงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นอย่างหลากหลาย ผู้เรียนก็จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนการได้คำชี้แนะจากผู้สอน ผู้เรียนก็จะเกิดพัฒนาการไปอีกระดับตามแนวคิดพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (zone of proximal development) อันเป็นแนวคิดพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการแนวคิดหนึ่งที่เชื่อว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เมื่อได้รับการชี้แนะและช่วยเหลือจากสังคมรอบข้าง ผู้เรียนจะยังคงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการลงมือกระทำและการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น (กนกวรรณ เลหาบุระณกิจ คะตะกิри, 2565)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น

- 1) ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบท เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนฟังตัวบทสนทนาและตรวจสอบความเข้าใจต่อเนื้อหาภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นในระดับเบื้องต้น
- 2) ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาวัฒนธรรมญี่ปุ่นจากตัวบทสนทนาและแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม ตลอดจนนำเสนอองค์ความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 3) ขั้นตอนที่ 3 การสื่อสารภาษา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเริ่มฝึกฝนทักษะการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นอย่างง่าย
- 4) ขั้นตอนที่ 4 ภาระงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสร้างบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นโดยผสมผสานทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นอย่างกลมกลืน

ในกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ ผู้เรียนเรียนรู้ทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นตามลำดับขั้นตอนอย่างเคร่งครัด โดยผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอนหรือเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนตลอดกิจกรรมการเรียนรู้ และเกิดการพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทยภาษาบูรณาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.46/81.17 ตามเกณฑ์ 80/80 ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเน้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นและครูในกิจกรรมการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการสามารถส่งเสริมทักษะการพูดสื่อสารและความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนระดับชั้นอื่น ๆ ได้ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนววิทย์ภาษาบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ เลหาบุระนกิจ คะตะกิริ. (2565). ภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ. (2547). ปัญหาการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาไทย. *ญี่ปุ่นศึกษา*, 21(2), 53-70.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พร้อมพรรณ พรหมพิทยาอุท. (2550). *ปัญหาในการสื่อสารระหว่างคนไทยกับคนญี่ปุ่นในบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริรัตน์ กลยะณี และพระมหาขวัญชัย กิตติปาโล. (2558). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพูด. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 1(1), 17–30.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมันตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- อรุณ เมียดสีนา. (2563). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษ ตามแนวการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาและเนื้อหา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาทิตย์ ศรีจันทร์ดร. (2560). *ผลของการสอนตามแนวทฤษฎีบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL) ที่มีต่อความสามารถในการฟัง-พูด และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Association of International Educational Exchange. (n.d.). *Speaking Assessment Criteria*. Retrieved September 23, 2022, from https://jlcet.org/evaluation_speaking.html
- Bradford, A., & Brown, H. (2016). EMI, CLIL, & CBI: Differing Approaches and Goals. *JALT2016: Transformation in Language Education*. Japan: Japan Association for Language Teaching.
- Cimermanova, I. (2017). *CLIL – a Dialogue between the Language and Subject Teachers*. Retrieved February 28, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/322992382_CLIL-a_Dialogue_between_the_Language_and_Subject_Teachers/citations
- Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. UK: Cambridge University Press.
- Darn, S. (2006). *Content and Language Integrated Learning (CLIL): A European Overview*. Retrieved February 27, 2022, from https://www.researchgate.net/publication/234652746_Content_and_Language_Integrated_Learning_CLIL_A_European_Overview
- Fukagawa, M. (2019). A Study of Students' Learning in CLIL-based Japanese Language Classroom: Focusing on Culture. In M. Takahashi (Ed.), *Proceeding of Japanese Language Teachers in Spain Symposium* (pp. 101–106). Spain: University of Alicante.
- Kamada, O. (2001). Measurement of Speaking Skill. *Research of Japanese Language and Japanese Language Education*, 17, 6–7.
- Okuno, Y. (2020). *CLIL for Japanese Language Teachers*. Japan: Heibonsha.

Sato, M., & Miyamoto, R. (2014). Utilization of CLIL in an Intermediate JSL Class. *Bulletin of the Center for Educational Research and Practice, Faculty of Education and Human Studies, Akita University*, 36, 139–150.

Suwannoppharat, K. (2014). *The Development of a Content and Language Integrated Learning Course to Enhance Cultural Awareness and English Communication Ability of Thai Undergraduates in the International Program* [Doctoral dissertation, Chulalongkorn University].

The Japan Foundation. (2017). *The JF Standard for Japanese–Language Education*. Retrieved September 23, 2022, from https://www.jfstandard.jp/jp/pdf/web_whole.pdf

The Japan Foundation. (2021). *Survey Report on Japanese–Language Education Abroad 2021*. Retrieved September 15, 2022, from <https://www.jpf.go.jp/j/project/japanese/survey/result/dl/survey2021/all.pdf>